

Stichting Geschiedschrijving Nederweert

secretariaat: Kreijel 4, 6035 SG OSPEL
bankrelatie: RABO-bank Nederweert rek.nr. 1355.22.471
www.nederweertsverleden.nl contact@nederweertsverleden.nl @SGNederweert

Jaarverslag 2014

Inleiding

De Stichting Geschiedschrijving Nederweert (SGN) stelt zich ten doel het stimuleren van de belangstelling voor heemkunde, cultuur- en streekgeschiedenis van Nederweert onder een breed geïnteresseerd publiek. In dit jaarverslag over haar activiteiten in 2014 kunt u kennis nemen van alle verrichtingen.

De SGN kijkt terug op een productief en succesvol jaar. Door de inzet van moderne media (website en sociale media), traditionele instrumenten als een fotoboek en krantenrubriek, alsmede maatwerk voor scholieren, werd het spreekwoordelijke publieksbereik van 8-80 ruimschoots gehaald.

Via diverse kanalen werden in 2014 duizenden mensen direct en indirect bereikt met informatie over de rijke geschiedenis van Nederweert. In onderstaande overzicht worden de activiteiten en projecten uit 2014 beschreven.

Sociale media

De SGN is volop actief op de sociale media Facebook, Twitter en met een weblog (nederweertsverleden.wordpress.com). Dit weblog, waarop de periodieke afleveringen van de column Nederweerts Verleden worden gepubliceerd, wordt veelvuldig gelezen. In 2014 waren er 3300 bezoekers, afkomstig uit 26 landen (met NL, B en USA/Canada in de top drie).

weblog: <http://nederweertsverleden.wordpress.com/>

facebookpagina: <https://www.facebook.com/nederweertsverleden>

twitter: <https://twitter.com/SGNederweert>

Website

Sinds 2007 heeft de SGN een eigen website die drie doelen heeft : op de eerste plaats is het de 'etalage' voor de verkoop van boekuitgaven. Op de tweede plaats is het de plek om een scala aan genealogische archiefbronnen voor het geïnteresseerde publiek te ontsluiten. Ten derde is het een vraag- en antwoordrubriek voor allerlei geïnteresseerden (zie ook hierna).

Het aantal bezoeken aan de website stijgt elk jaar en bedroeg in 2014 ongeveer 15.600.

Via de website Nederweert24 (N24) publiceert de SGN regelmatig berichten over haar activiteiten en afleveringen uit de rubriek Nederweerts Verleden.

website SGN: <http://www.nederweertsverleden.nl/>

website N24: <http://www.nederweert24.nl/tag/nederweerts-verleden/>

Genealogische vraag- en antwoordservice

Het gehele jaar door werden via de website van SGN (of via e-mail) allerlei vragen van stamboomonderzoekers beantwoord. In bijna alle gevallen konden de vragen op basis van de documentatieverzameling van de SGN worden beantwoord.

Vragenrubriek: <http://www.tboek.nl/gastenboek/nederweertsverleden>

Bidprentjesarchief

De collectie bidprentjes van overledenen uit de regio in de periode 1850-2015 groeide gestaag tot naar schatting 10.000. Talloze particulieren weten hun weg naar de SGN te vinden met vaak kleine maar soms ook grote hoeveelheden prentjes. Vrijwilligers zijn in 2014 begonnen met het alfabetiseren en ontdebellen van de prentjes.

Per brief heeft de SGN aan de Heemkundevereniging Nederweert laten weten het te betreuren dat deze vereniging haar collectie prentjes niet heeft willen behouden voor de Nederweertse gemeenschap.

Erfgoededucatie basisschool Budschoop

Ter gelegenheid van de opening van de gerestaureerde Basisschool Budschoop (voorheen St. Antoniuschool) werd samen met Johannie van Tuel, cultuurcoach van het RICK (regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie) meegewerkt aan de ontwikkeling van een lesprogramma voor de groepen 5 tot 8. Op 7 november 2014 werden de kinderen van de groepen 5 en 6 door de SGN rondgeleid in de kern van Nederweert. Rode draad was het thema 'godsdienst en geschiedenis'. Diverse monumenten, zoals de schuilkerk in de Kerkstraat en de St. Lambertuskerk, werden bezichtigd. Op basis van het gepresenteerde hebben de leerlingen powerpointpresentaties gemaakt over hun historische impressies. Er wordt nagedacht over een vervolgproject met de jeugd.

Fotoreportage: <http://www.nederweert24.nl/2014/11/07/leerlingen-duiken-oudste-bedstee-van-nederweert/>

Foto-en filmarchief

De foto- en diacollectie van de SGN is inmiddels uitgegroeid tot ca. 100.000 opnamen. In 2014 groeide de collectie door diverse schenkingen van particulieren. De grootste aanwinst was een schenking van de erven Jef Kirkels; een verzameling van ongeveer 2000 topografische zwartwit-negatieven en smalfilms uit de periode 1950-1970. Ook de beeldrechten van dit materiaal werden door de SGN in eigendom verworven.

Uit de incidentele aanwinsten mag niet ongenoemd blijven de ontdekking in een buitenlandse collectie van vermoedelijk de oudste film uit Nederweert, vervaardigd in de zeer strenge oorlogswinter van 1941/1942. Een deel van de film werd gepubliceerd op internet.

Film: <https://www.youtube.com/watch?v=OAZtymz62gY>

Kadasterproject ("Tijdmachine Nederweert")

Dit project (gestart in 1985) is gezien de grote omvang een meerjarenontwikkeling en behelst een digitale database met de bewoningsgeschiedenis van alle huizen, boerderijen en belangrijke percelen van Nederweert. Dit bestand beslaat een ononderbroken reeks van 1550-1950 (in sommige gevallen reeds vanaf 1475). Op basis van deze database kan men per gebouw of perceel een virtuele tijdreis maken langs bewoners en gebeurtenissen gedurende een periode van ruim vier eeuwen. Vandaar de projectnaam "Tijdmachine Nederweert".

De database is gebaseerd op de kadastrale kaart van 1811/1844. Opgenomen zijn alle bevolkingregisters van na de Franse Tijd, de overdrachtregisters van grondheren en schepensbank (1550-1795), notariële archieven, krantenadvertenties (1870-1950), capita selecta uit allerlei bronnen en publicaties en niet te vergeten foto's en ansichten.

Het vullen van de database geschiedt wijk voor wijk. In 2014 zijn weer grote vorderingen gemaakt. Schoor, Roeven en Kraan (1795-1910) alsmede Boeket, Strateris en Nieuwstraat (1795-1840) werden toegevoegd. Verder werden de vele duizenden overdrachten van onroerend goed van de schepensbank van Nederweert (1596-1708) geïndiceerd, gesorteerd en in de database opgenomen.

In 2014 werden verkennende gesprekken gevoerd over de ontsluiting via internet door tussenkomst van een commerciële internet-serviceprovider. Ook nu er nog geen ontsluiting via het internet is gerealiseerd, worden vragers reeds bediend via de website van de SGN en via email.

Waterputproject

Op initiatief van de SGN gaf het gemeentebestuur van Nederweert in 2014 opdracht tot het onderzoek naar, en inpassing van, de voormalige drinkwaterput in het kerkplein in de te reconstrueren Kerkstraat. Op 13 maart en opvolgende dagen werd onder leiding van Alfons Bruekers en in opdracht van het gemeentebestuur archeologisch onderzoek uitgevoerd naar de locatie, bewaringstoestand en historie van de eeuwenoude put. Over de archeologische zoektocht verscheen een geïllustreerde rapportage van de hand van Alfons Bruekers. Verder werd door de SGN deelgenomen in het gemeentelijke projectteam dat de reconstructie van de waterput begeleidde. Ook nam de SGN het initiatief om de gereconstrueerde waterput te voorzien van een chronogram in het plaveisel. Het voorstel van de SGN, door tussenkomst van de Erfgoedcommissie, om de waterput op te nemen op de gemeentelijke lijst van monumenten, werd door B&W overgenomen.

Verder werkte de SGN mee aan de productie van een documentairefilm over de waterput, die in 2015 zal verschijnen.

Initiatief: <http://www.nederweert24.nl/2013/08/23/aandacht-voor-historische-waterputten-bij-reconstructie-kerkstraat/>

Opgraving: <http://www.nederweert24.nl/2014/03/13/eeuwenoude-waterput-kerkstraat-gevonden/>

Onthulling gerestaureerde waterput: <http://www.nederweert24.nl/2014/08/30/opening-kerkstraat-deel-2-fotos/>

Boekuitgave "Nederweert door het oog van... Jef Kirkels"

Na het succes van het boek 'Met naam en toenaam' over de jaren vijftig van de vorige eeuw, kwam de SGN in 2014 met een nieuwe tijdsbeeld-uitgave. Een fraai vormgegeven fotoboek over Nederweert in de periode 1950-1970. Het tijdperk van de babyboom-generatie, gefotografeerd door Jef Kirkels (1919-1997). Kirkels was zaakvoerder van de plaatselijke LLTB-Boerenbond en commandant van de vrijwillige brandweer in Nederweert, maar stond daarnaast bekend als een zeer verdienstelijk amateur-fotograaf. Van de duizenden zwart-wit foto's die hij maakte, werden door Alfons Bruekers en Mieke Kirkels enkele honderden geselecteerd voor het fotoboek dat als titel draagt 'Nederweert door het oog van... Jef Kirkels'.

Tijdens een druk bezochte bijeenkomst in Zaal Centraal werd het eerste exemplaar van het boek uitgereikt aan de burgemeester van Nederweert, dhr. Henk Evers.

De belangstelling voor het boek is groot. Op het einde van 2014 was bijna de gehele eerste druk verkocht.

Het boek is beoogd als het eerste deel in een serie van drie fotoboeken waarin steeds het oeuvre van een andere Nederweerder fotograaf aan bod komt.

Verslag van de presentatie: <http://www.nederweert24.nl/2014/11/22/presentatie-fotoboek-nederweert-fotos/>

Bestelinformatie: <http://www.nederweertsverleden.nl/bestelfrm.php>

Presentaties

In het najaar van 2014 werden in gemeenschapshuis De Pinnenhof beeldpresentatie gegeven van foto's uit Nederweert in de periode 1950-1970. Het doel was tweeledig: het verzorgen van een onderhoudende en aangename avond voor geïnteresseerden, en de identificatie van personen op de foto's uit de collectie Jef Kirkels. De bijeenkomsten hebben ruim aan die doelen beantwoord.

Voor de inwoners van het noordelijke buitengebied van Nederweert werd op 14 september een lezing verzorgd over de cultuurhistorie van Lage Kuilen, Weerterbos en Groote Heide. Deze lezing werd geïllustreerd met lichtbeelden, vervaardigd door Theo Derksen.

Op 24 december 2014 werd Alfons Bruekers van de SGN op Radio2 Nostalgia in het programma Plein5 geïnterviewd over de geschiedenis van de beide Nederweerder grenskerken.

Beluister: <http://avondweekend.radio5.nl/uitzendingen> vanaf tijdstip 14.27.

Rubriek weekblad

In de rubriek “Nederweerts Verleden” in het Weekblad voor Nederweert verschenen in 2014 de afleveringen 81 t/m 91. In verband met de voorbereidingen en uitreiking van het fotoboek verschenen in november en december geen afleveringen. In 2015 wordt de reeks weer voortgezet. Doel is om in elk geval om 150 afleveringen uit te geven. Hoewel precieze cijfers ontbreken bewijzen de vele reacties dat de rubriek goed gelezen wordt.

Monumentenexcursies

De SGN organiseert al enkele jaren in samenwerking met Guulke Eten&Drinken een culinair/historisch wandelarrangement. Daarbij wordt na het versterken van de inwendige mens o.l.v. Alfons Bruekers een ongeveer twee uur durende rondleiding verzorgd langs de monumenten en historische plekken in de kern van Nederweert. Ook op ad hoc basis worden groepen en gezelschappen rondgeleid. In 2014 namen 340 personen deel aan de excursies. Op 22 juni werd de 1000ste deelnemer, mevrouw Freij, begroet. Zij werd letterlijk en figuurlijk in het zonnetje gezet en ontving namens Guulke Eten & Drinken een dinerbon voor twee personen. Een en ander vond plaats in de boomgaard van de monumentale boerderij van Thea Bongers in de Kerkstraat, een vast en zeer gewaardeerd onderdeel van de excursies. Excursie: <http://www.nederweert24.nl/2014/06/22/duizendste-deelnemer-aan-historische-dorpswandeling/>

Vertegenwoordiging

De voorzitter van de SGN, Alfons Bruekers, is tevens voorzitter van de gemeentelijke Erfgoedcommissie. Deze adviseert het gemeentebestuur, gevraagd en ongevraagd, over monumenten en voordracht tot plaatsing op de monumentenlijst. De belangrijkste projecten in 2014 waren de restauraties van de basisscholen van Budschoep en Eind, en de afronding van de excursie van de boerderij Braosheuf 26.

Verder is de SGN vertegenwoordigd in de gemeentelijke Straatnamencommissie. In 2014 werden de namen besproken en geadviseerd voor de nieuwe delen van het uitbreidingsplan Strateris besproken.

Organisatie

De SGN is een stichting en heeft een statutair kernbestuur van drie leden. Voor haar activiteiten leunt de SGN op vrijwilligers. Zij ondersteunen het bestuur en helpen bij diverse activiteiten zoals het organiseren van de excursies, beheer van de website, bidprentjesarchief en op projectbasis zoals bij het fotoboek Kirkels

Op 26 juni 2014 overleed Emile (Miel) Haanen uit Swartbroek in het ziekenhuis te Maastricht. Hij heeft in voorgaande jaren diverse artikelen geschreven in de boeken van de SGN. Alfons Bruekers schreef namens de SGN een In Memoriam over Haanen in het historisch tijdschrift ‘De Maasgouw’ en op de sociale media.

Zie: <http://www.nederweert24.nl/2014/10/13/memoriam-miel-haanen-1947-2014/>

Financiering

De SGN ontvangt geen subsidies. De bestuurders en vrijwilligers ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Op projectbasis (zoals in 2014 bij het boek “Nederweert door het oog van... Jef Kirkels) wordt sponsoring verworven via het bedrijfsleven.

De Stichting Geschiedschrijving Nederweert (opgericht in 1985) heeft als doelstelling het stimuleren van de belangstelling voor heemkunde, cultuur- en streekgeschiedenis onder een breed geïnteresseerd publiek. Zij doet dat door middel van boekuitgaven (serie “Nederweerts Verleden”; deel 9 verscheen in 2014), ontsluiting van archiefbronnen en openbaarmaking daarvan via internet), historische artikelenreeks in het Weekblad voor Nederweert, monumentenexcursies door het oude centrum van Nederweert, educatieprojecten voor

basisscholen, vraag- en antwoordloket voor amateur-genealogen, het verzorgen van lezingen en het beheren van een documentatiecollectie (documenten, archieven, ca. 100.000 foto's en dia's) over Nederweert in de periode 1800-2000.